

Årsredovisning 2014

VästmanlandsTeater

Innehåll

Kort om Västmanlands Teater	3
Ordföranden har ordet	4
2014 ur teaterchefens ögon	6
Hela länets teater	7
Repertoaren	8
Amatörteaterverksamheten	11
Kommunikation och publikarbete	14
Besökarna	15
Organisation	16
Framtiden	17
Fakta om repertoaren	20
Årsredovisning 2014	28
Styrelse och ledning	39

Den goda människan
i Sezuan
Foto: Håkan Larsson

Kort om Västmanlands Teater

Västmanlands Teater är ett kommunalförbund med Landstinget Västmanland och Västerås stad som medlemmar. Teaterns uppdrag är att producera, arrangera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län. Intäkterna uppgår till cirka 34 miljoner kronor och cirka 35 personer arbetar på teatern.

Kärnverksamheten är att producera föreställningar för barn, unga och vuxna. Teatern erbjuder skolorna och teaterföreningarna produktioner som kan turnera i länet och länets medborgare erbjuds kostnadsfri transport till utvalda föreställningar som spelas i teaterhuset i Västerås. Västmanlands Teaters konstnärliga vision är att vidga teaterbegreppet. Teaterns ensemble skapar föreställningar där publiken får uppleva en blandning av dans, musik, bild och text. Värdeorden är lekfull, modig och öppen.

För att ge medborgarna en större bredd i repertoaren kompletteras de egenproducerade föreställningarna med gästspel, som är både nationella och internationella. De internationella föreställningarna är ibland på andra språk än svenska för att nå fler målgrupper.

Ett av teaterns uppdrag är att utveckla insatserna för barns och ungas rätt till kultur. Barn och unga är därmed ett prioriterat område och stora satsningar på barn- och ungdomsteater görs. Teatern fokuserar på att producera teater för högstadiel elever, ofta i klassrum, och på familjeföreställningar, där barnen får uppleva teaterhusets magi. Till skolföreställningar tar teatern fram ett material för att lärarna ska

kunna förbereda eleverna inför besöket och/eller för att kunna göra ett efterarbete för reflektioner kring föreställningen och dess tematik.

Teatern har tillgång till resurser, kunskap och kompetens som är värdefulla för andra aktörer inom kulturområdet i länet och därför är en av Västmanlands Teaters målsättningar att vara ett nav för scenkonsten i Västmanland. Teatern samarbetar exempelvis med amatörteaterföreningar, fria grupper och utbildningar i Västmanland.

Kommunalförbundet Västmanlands Teater
Organisationsnummer 222000-1057

Besöks- och postadress:
Slottsgatan 11
722 11 Västerås

Telefonnummer till receptionen:
021-470 41 00

Telefonnummer till biljettkassan:
021-470 41 10

Hemsida: vastmanlandsteater.se
Facebook: facebook.com/vastmanlandsteater
Twitter: [vastmanlandsteater](https://twitter.com/vastmanlandsteater)
Instagram: [vastmanlandsteater](https://www.instagram.com/vastmanlandsteater)

E-post: fornamn@vastmanlandsteater.se

Ordföranden har ordet

Kommunalförbundet

Västmanlands Teater

Västmanlands Teater är välkänt som namn, men Kommunalförbundet Västmanlands Teater – vad är det egentligen? För att två eller flera så kallade primärkommuner ska kunna samarbeta över gränserna behöver man enligt kommunallagen bilda ett kommunalförbund. Kommunalförbundet Västmanlands Teater är en juridisk och politisk organisation som skapar förutsättningar för Västmanlands Teaters verksamhet. Teatern har två huvudägare som enligt kommunallagen kallas huvudmän. Dessa är Landstinget Västmanland och Västerås Stad. För att styra kommunalförbundet väljs en styrelse med ledamöter från huvudmännen. Till vår teater väljs fyra ledamöter från landstinget och tre från staden – beroende på att landstinget äger 51 % och staden 49 %. Utöver ledamöterna väljs lika många ersättare från respektive huvudman. Landstinget väljer ordförande och andre vice ordförande. Staden väljer förste vice ordförande.

Huvudmännen styr övergripande genom en förbundsordning där man pekar ut önskad inriktning för verksamheten. Teatern ska främja mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet inom teaterns område, beakta barns och ungdomars intressen, samverka och stödja länets amatörteater och arrangörsorganisationer och även samverka med andra aktörer inom kulturlivet.

Det här är ramen som huvudmännen ger för verksamheten. Utifrån de övergripande inriktningarna upprättas en årlig överenskommelse mellan huvudmännen och kommunalförbundets styrelse. Styrelsen i sin tur formulerar sedan inriktningsmål som överlämnas till teaterchefen som tillsammans med teaterns personal ska konkretisera inriktningsmålen till konstnärlig verksamhet.

Den berömde ekonomen och kulturpersonligheten Keynes formulerade på 1940-talet en viktig princip för konstnärlig verksamhet. Den innebar att politiken måste vara på armlängds avstånd från den konstnärliga verksamheten. Konkret innebär det för styrelsen av kommunalförbundet att den på alla sätt ska arbeta för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för teaterchefen att skapa teater, men också att styrelsen alltid måste komma ihåg att vara på armlängds avstånd från de konstnärliga besluten. Om armlängds avstånd gäller för styrelsen innebär det samtidigt två armlängders avstånd för huvudmännen.

2014 har varit ett framgångsrikt år för Västmanlands Teater. Alla Västmanlands kommuner har på olika sätt tagit del av teaterns konstnärliga utbud. I alla utom en av länets kommuner har teatern spelat föreställningar och dessutom har länets medborgare erbjudits att komma till teaterhuset i Västerås med de bussar som teatern avgiftsfritt arrangerat. Framförallt har många barn och ungdomar kommit från länets olika delar med buss för

att se föreställningar. Huvudmännens viljeinriktning om att teatern ska vara hela länets teater har tagit ytterligare ett steg under 2014.

En av huvuduppgifterna för styrelsen har under 2014 varit att formulera inriktningsmål som med variationer kan bli hållbara under några år. Inom teatern har personalen genomfört ett gediget arbete kring en verksamhetsplan som alla medarbetare erbjudits delaktighet i att ta fram, ett arbete som fortsätter även under 2015.

Kommunalförbundet har under 2014 klarat de ekonomiska utmaningar som alltid finns i kulturell verksamhet. Vi uppskattar huvudmännens engagemang för teatern samtidigt som vi oroas för att den statliga kulturbudgeten inte lämnar utrymme för de behov som finns både nationellt och regionalt. Genom den nationella intresseorganisationen Länsteatrarna arbetas det intensivt för att de ekonomiska villkoren ska förbättras inom den kulturella sektorn i den statliga budgeten.

Den styrelse som haft ansvar för Kommunalförbundet Västmanlands Teater under åren 2011 till 2014 avgick vid årsskiftet. För den nya styrelsen, där endast två av de tidigare ledamöterna och ersättarna fortsätter, finns många utmaningar att ta hand om. Den positiva trend som funnits under några år behöver fördjupas. Under 2015 blir 100-årsjubileet av teaterhuset en viktig milstolpe i teaterns historia.

Som ordförande vill jag tacka den avgående styrelsen för ett gott samarbete. Vi har tagit både svåra och roliga beslut. Oftast med konsensus vilket jag har uppskattat. Tack alla i styrelsen!

Tack också alla i personalen. Varje del i en teaters verksamhet är så viktig för att helheten ska fungera. Utan er ingen teater! Ni gör ett jättejobb! Tack!

Själv ser jag fram mot fyra nya år som ordförande för Västmanlands Teater och välkomnar den nya styrelsen till ett roligt och intressant styrelsearbete!

Västerås den 6 januari 2015

Olof Walldén
Ordförande

2014 ur teaterchefens ögon

Tillsammans blir vi starka!

Kajsa Giertz
Foto: Sven Dahlberg

Samarbete är en viktig ingrediens i kreativa processer. Teater är ett kollektivt arbete och det behövs fler yrkesfunktioner än många tänker på för att skapa en föreställning. På teatern arbetar vi tillsammans mot ett gemensamt mål: att berätta om något angeläget för vår publik.

Under 2014 har Västmanlands Teater även på andra sätt samarbetat mer än någonsin: med teatrar och fria grupper, med länets teaterföreningar och kommuner, med skolor och amatörteaterföreningar. Dessa samarbeten är viktiga för att skapa förankring nationellt, i länet och i staden, för att utveckla teatern och oss som arbetar här. Men framförallt kan vi genom dessa samarbeten erbjuda västmanlänningarna ett bredare utbud av teater och många fler föreställningar. Under 2014 har teatern spelat hela 12 olika föreställningar med vår ensemble på scen. Ibland tillsammans med en ensemble från andra teatrar vilket gör att publiken hela tiden får möta nya ansikten.

Det är viktigt att sänka tröskeln till teaterhuset för att nå ny publik. Därför har vi utöver våra föreställningar även erbjudit flera för publiken kostnadsfria möjligheter att uppleva teater. Vi har bland annat spelat parkteater utanför teaterhuset och medverkat i Västerås stads events: under Västerås Barnfestival läste skådespelarna sagor, på Västerås Cityfestival erbjöd vi öppna repetitioner och visningar av teaterhuset och på Västerås Kulturnatt erbjöd vi samtal med skådespelarna, teatersport och teaterquiz.

Under 2014 har teatern ökat beläggningen på våra föreställningar i teaterhuset, vi har haft många utsålda hus, biljettintäkterna har ökat och biljetterna till höstens soppteaterföreställningar sålde slut redan innan den första föreställningen. En länsteater är dock viktig för att hela länet ska leva och vårt uppdrag är att bedriva verksamhet i hela länet. I år har teatern, för första gången på många år, turnerat med en föreställning för vuxna i länets kommuner. Satsningen på en turné i länet har resulterat i att teaterns totala publiksiffra minskat något. Beakta dock att när 100 personer samlas i Skinnskatteberg för att se *Den goda människan i Sezuan* är det 2 % av invånarna i kommunen. Det motsvarar en publiksiffra på 44 000 personer i Stockholm och 168 000 personer i New York.

Tack för inspirerande samarbeten och möten!

Västerås den 9 januari 2015

Kajsa Giertz
Teaterchef

Hela länets teater

Den svenska
demokratins historia
Foto: Patrik Lundin

Under 2014 har Västmanlands Teater haft verksamhet i länets samtliga kommuner i form av turnerande föreställningar, kostnadsfri transport med buss till teaterhuset i Västerås samt möten med skolor, teatergrupper, tjänstemän och politiska företrädare.

Turné och urpremiär i Norberg

Västmanlands Teater har under 2014 erbjudit länet fyra olika produktioner för gästspel: *Allt är Helenas fel*, *Den goda människan i Sezuan*, *Den svenska demokratins historia* och premiären av *Barn och deras barn*. Föreställningarna har spelats i Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Köping, Kungsör, Norberg, Skinnskatteberg, Surahammar och Västerås, det vill säga i nio av länets tio kommuner. Det är första gången på många år som teatern har spelat i så många kommuner under samma år.

Den goda människan i Sezuan spelades på turné både för skolor och offentligt i Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Skinnskatteberg och Surahammar under våren 2014. Norberg och Sala valde istället att se föreställningen i teaterhuset i Västerås. Alla länets kommuner tog således del av produktionen. Under hösten 2013 spelades *Den goda människan i Sezuan* i Sörmland.

Den svenska demokratins historia spelades i klassrum för förstagångsväljare i Uppland,

Skåne, Halland och Västmanland. I Västmanland spelades föreställningar på gymnasieskolor i Fagersta och Västerås.

Allt är Helenas fel spelades förutom i Västerås även i Hallstahammar, Norberg och Stockholm.

Urpremiären av *Barn och deras barn* ägde rum i Norberg den 13 september 2014. Under den sista repetitionsveckan innan premiären flyttade stora delar av teatern till Norberg. Den produktionsbundna personalen bodde och levde i Norberg under en vecka och åt bland annat lunch på en skola tillsammans med eleverna. Teatern samarbetade med studenter från Bergslagens Folkhögskola som både var referenspublik och hjälpte till att bygga scenografi.

Buss till teaterhuset i Västerås

För att boende utanför Västerås ska kunna ta del av verksamheten började teatern 2012 att erbjuda kostnadsfri transport med buss till utvalda föreställningar. Bussningen har fortsatt under 2014. Under året har bussning erbjudits till *Den flygande handläggaren*, *Sylvi och Anita* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr*. 609 personer från Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnskatteberg och Surahammar tog del av erbjudandet.

Repertoaren

Teater ska vara dynamiskt, oberoende, utmanande och synliggöra samtidsfrågor, något som är extra viktigt under ett valår. Under våren 2014 hade Västmanlands Teater en tematisk repertoar kring politiska och existentiella frågeställningar. Är det möjligt att vara god i en värld som vår? Ska vi bry oss om varandra? Är vi förförda av den ekonomiska mannen? Vad är demokrati?

Västmanlands Teater finns till för och ägs av medborgarna i länet. Det är för publiken som teatern finns. Under hösten 2014 satte teatern publiken på scen, både bokstavligt och bildligt. Referensgrupper fick följa och vara med och påverka den konstnärliga processen. I teatersporten gav publiken förutsättningarna för spelet och på soppteatern var publik och scen i samma rum, i samma ljus.

Under 2014 producerade Västmanlands Teater tolv produktioner för teaterns tre scener och för turné. Produktionerna har skapats i olika sorters processer. Med text, musik och/eller dans som startpunkt. Med en regissör som arbetsledare eller i kollektiva processer. Både klassiska och nyskrivna texter har satts upp. Tack vare samarbeten med bland annat Unga Klara, Unga Riks, Uppsala stadsteater, Shake it Collaborations, Scenkonst Sörmland och

Scenkonstkollektivet Troja har teatern kunnat producera fler föreställningar och även spelat i de angränsande länen och nationellt.

De egna produktionerna

Är det möjligt att vara alltigenom god i en värld som vår? Det är frågeställningen i *Den goda människan i Sezuan*, en föreställning som producerades i samarbete med Scenkonst Sörmland. Med musik och fantasteri, poesi och dramatik berättas historien om det svåraste som finns: Att vara en god människa. *Den goda människan i Sezuan* spelades både för skolor och offentligt.

Det enda könet, en ljudbok i live-format, gjordes i samarbete med Shake it Collaborations. Produktionen baseras på Katrine Kielos bok med samma namn om marknadsekonomins uppgång och fall. Med förbundna ögon och tiara brottas den rationella mannen ner och alla bullbakande mödrar bjuds upp till dans. Både varma kanelbullar och iskalla fakta serverades under föreställningen.

I samarbete med Uppsala stadsteater, Unga Riks, Unga Dramaten, det fria scenkonstkollektivet Troja och Samhistoriska institutet på Södertörns högskola producerades *Den svenska demokratins historia*. Vad är demokrati och vad återstår att uppnå? När fungerar den svenska demokratin och när fungerar den inte? Med den svenska demokratin som utgångspunkt förs ett samtal om vad demokrati är och kan vara – i Sverige och i andra länder, idag och i framtiden. *Den svenska demokratins historia* spelades i klassrum för förstagångsväljare och offentligt i Västerås. Postkodlotteriets Kulturstiftelse har beviljat produktionen ett bidrag, som möjliggör att föreställningen kommer att spelas även under våren 2015.

Marianne har arbetat som handläggare på Försäkringskassan i 30 år, men nu har hon fått nog. Nu är hon arg och ilsken. Arg över hur politikerna hotar vår trygghet, rycker undan vår välfärd och har tappat bort allt vad medmänsklighet heter. Vreden förvandlar henne till den flygande handläggaren, hämnaren. *Den flygande handläggaren* är en politisk satir om Försäkringskassan baserad på historier från verkligheten. I samband med produktionen inledde teatern ett samarbete med Arbetsförmedlingen som ledde till att

Det enda könet
Foto: Henrik Mill

Barn och deras barn
Foto: Håkan Larsson

inskrivna hos Arbetsförmedlingen medverkade som statister.

Spökvandring för barn, en spännande vandring i teaterhuset för barn, var så populär under 2013 då den hade premiär att den togs upp igen under 2014. Liksom tidigare år var publikintresset stort.

Allt är Helenas fel, som hade premiär under 2013, bygger på fyra grekiska tragedier och väcker frågor om skuld, skam, människan, livet, döden och samhället. Ett samhälle där alla kämpar för att göra rätt, men där det ändå blir så fel. *Allt är Helenas fel* spelades i teaterhuset i Västerås, som parkteater i Västerås och på Riksteaterns teaterdagar i Hallunda.

Även *Skippin' through the graveyard* som producerades i samarbete med den fria gruppen Bastardproduktion under 2013, spelade på teaterdagarna. Med svart komik, spirituell stämsång och extatisk linedance bjuder fyra osannolika missionärer på en himmelsk färd i sökandet efter meningen med tro. *Skippin' through the graveyard* spelades under 2014 i Borås, Göteborg, Kalmar, Linköping och Uddevalla genom Dansnät Sverige.

I det nya radioprogrammet *Låt höra!* deltog publiken vid inspelningen. Programmet gjordes i samarbete med P4 Västmanland. Improvisationskonst och ett minimalt avstånd från tanke till handling var två av kraven som ställdes på deltagarna, Västmanlands Teaters ensemble.

Under sommaren deltog teatern återigen på Västerås Cityfestival. Publiken kunde ta del av repetitionerna av *Barn och deras barn*, pyssla i Teatercaféet eller få en visning av teaterhuset. Västmanlands Teater hade även aktiviteter i

teaterhuset på Västerås Barnfestival och deltog som jurymedlem på Power Big Meet.

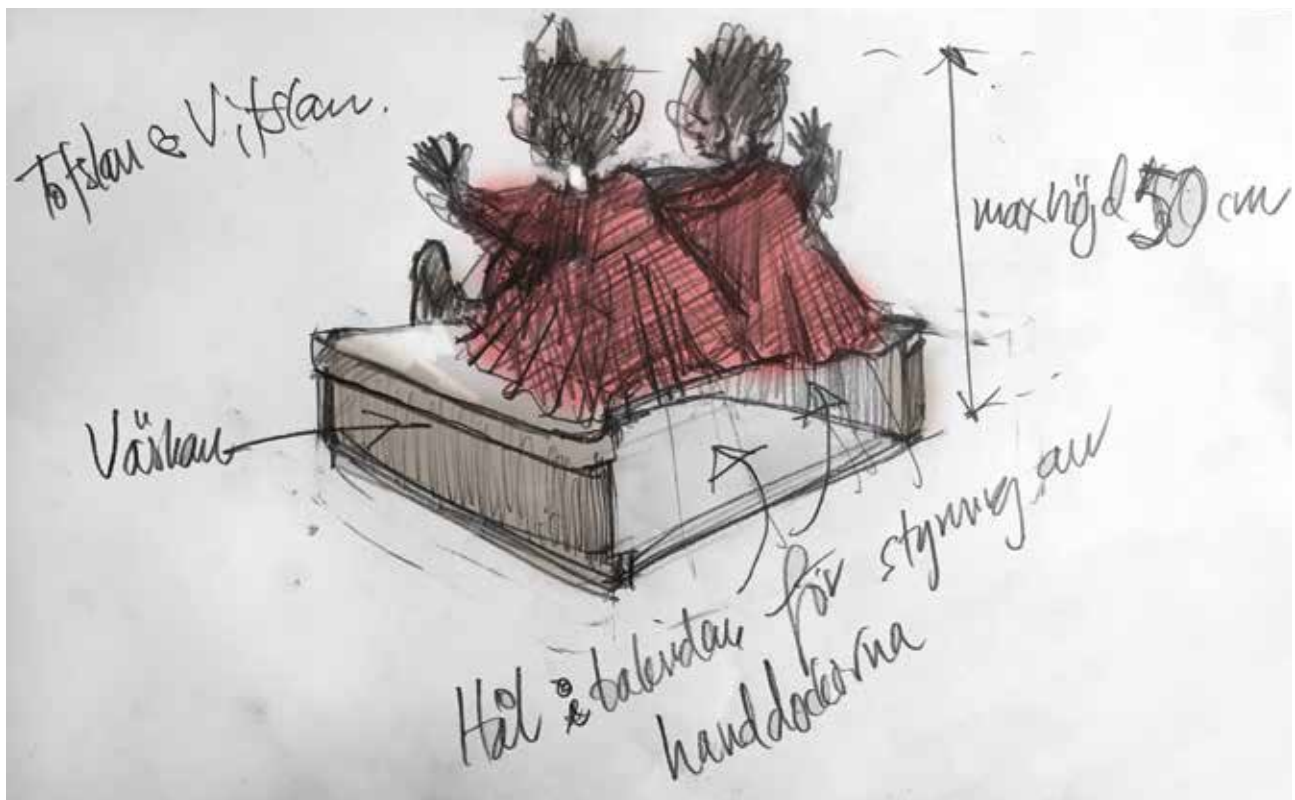
Efter förra årets succé med höstsamling inleddes även hösten 2014 med en offentlig höstsamling i Teaterparken (Stadsparken). Intresset var stort och publiken fick bland annat se smakprov från höstens repertoar.

Under 2014 fokuserade Dramaten på ämnet nationalism med en serie gästspel, samtal och temakväll. Dramaten bjöd in flera länsteatrar för att skapa en föreställning med röster från hela landet om nationalism. Det resulterade i föreställningen *Jag vill leva jag vill dö i Sverige*. Västmanlands Teater medverkade med en scen ur *Den svenska demokratins historia* som handlar om hur gränsen för vem som anses vara en medborgare/människa har förskjutits genom Sveriges historia.

Hur påverkas du av de val din farmors mor en gång gjorde? Tänk att sitta vid ett bord och samtala med din pappa och farmor när de är i samma ålder som du. Vilka frågor skulle du ställa? Vad skulle du berätta? I *Barn och deras barn* berättas tre generationers öden parallellt. Genom dialoger, händelser och tidsepoker flätas historierna samman till en släktsaga med ett lyckligt slut.

Teaterhuset var välbesökt under Kulturnatten. I foajén kunde publiken ta teaterselfies med rekvisita, i gallerierna kunde de berätta om sina teaterminnen eller pyssla, i Teatercaféet kunde de delta i teaterquiz, på Stora scen kunde de se scener ur och samtala med ensemblen om *Barn och deras barn* och se teatersport med Västerås Improvisationsteater.

Girls will make you blush, som producerats i samarbete med Carrasco Dance Company och

Trollkarlens hatt
– ett muminäventyr
Skiss: Sven Dahlberg

Unga Klara, är en dansteaterföreställning som pratar högt och tydligt om allt det som rör sig i huvud och kropp på flickor i puberteten. En flickas pubertet är hennes fysiska steg ut ur barndomen, men vad är det som händer med flickor under puberteten? Hur förhåller sig samhället till en flicka som utvecklas till kvinna? Är den kvinnliga sexualiteten så försiktig, skör och obefintlig som den målas upp? Produktionen spelades för högstadiel elever i Stockholm under hösten 2014 och kommer att spelas i Västmanland under våren 2015.

Allt hade varit som vanligt om bara Mumintrollet inte hade hittat den där hatten. Nu var hela Mumindalen upp och ner. I *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* har trolldom kommit till Mumindalen och med den börjar både härligheter och faror tassa kring Muminfamiljens hus. Familjeföreställningen *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* spelades både som skolföreställningar och offentligt under jul och nyår.

Under året har flertalet studiebesök ägt rum och representanter från teatern har visat politiker, elever och andra grupper teaterhuset. Dessutom har representanter från teatern föreläst om teaterns verksamhet för elever och andra grupper/föreningar.

Gästspelen

Förutom de egna produktionerna har repertoaren under 2014 även bestått av ett flertal gästspel. Några av dem har spelats vid enbart ett tillfälle, andra under längre perioder. Några har arrangerats av Västmanlands Teater, andra av eller i samarbete med andra lokala arrangörsföreningar. Några har spelats på svenska, andra på finska eller bosniska.

Samarbetet med Västmanlands Finska Kulturrangörsförening (Väsky) och Bosnien Hercegovinska föreningarna i Västmanland (B-HFL) har fortsatt och resulterade under 2014 i tre gästspel i teaterhuset, *Sylvi och Anita*, *Jag lämnade mitt hjärta i Zvornik* och *Ja, Mahalusa*. Det har även samarbetet med 123 Schtunk och Cirkus Cirkör gjort, som besökte teaterhuset med *Mozart – Gute Heute alle Leute* och *Underart*. Under 2014 inleddes dessutom samarbeten med Västmanlandsmusiken och Teatermaskinen och under årets första månader hyrde den lokala teatergruppen BoB Nöje teaterns Stora scen.

Dessutom har tio soppteaterproduktioner, förutom soppteaterversionen av *Det enda könet*, gästspelat i Teatercaféet under året.

Amatörteaterverksamhet

Västmanlands Teater stödjer amatörteatern i länet genom:

- amatörteaterkonsulentens stöd till länets 21 amatörteatergrupper.
- arrangera utbildningar.
- att stödja och möjliggöra för lokala amatörteatergrupper att spela sina föreställningar i teaterhuset i Västerås.

Amatörteaterkonsulentens arbete

Amatörteaterkonsulenten stödjer länets amatörteaterföreningar genom att:

- ge stöd och rådgivning.
- arrangera utbildningar.
- leda projekt.

Under 2014 har nedanstående utbildningar arrangerats för amatörteaterföreningarna i länet.

Ämne	Arrangör	Ledare	Deltagare	Tid	Plats
Improvisation för dig som är 10 till 12 år	ATS-V i samarbete med Hagateatern och Cameleonerna	Linn Söderström	Cameleonerna i Sala, Hagateatern i Köping, Hammarteatern i Hallstahammar Västerås Kulturskola	5 april 2014	Hagateatern i Köping
Röst	ATR-Västmanland i samarbete med Studio Westmannia	Eva Lagerheim	Cameleonerna i Sala, Hammarteatern i Hallstahammar, Studio Westmannia i Västerås	6 april 2014	Studio Westmannia i Västerås
Smink	ATR-Västmanland i samarbete med Norrby Teater	Elizabeth Pettersson	Norrby Teater i Fagersta	26–27 april 2014	Norrby Teater i Fagersta
Berättarteater	ATS-Västmanland i samarbete med Hammarteatern	Björn Söderbäck	Cameleonerna i Sala, Hammarteatern i Hallstahammar	13 september 2014	Hammarteatern i Hallstahammar
Ljus	ATR-Västmanland i samarbete med Norrby Teater	Daniel Löfgren	Norrby Teater i Fagersta	15 september 2014	Norrby Teater i Fagersta
Medlemsregistrering med mera	ATR-Västmanland i samarbete med ATR	Nitja Ekholm	Cameleonerna i Sala, Hagateatern i Köping, Hammarteatern i Hallstahammar, Munktorpsteatern i Köping, Teater Oliver i Västerås	5 oktober 2014	ATRs kansli i Västerås
Ljus	ATR-Västmanland i samarbete med Studio Westmannia	Sofia Öhrndalen	Studio Westmannia i Västerås	7 december 2014	Studio Westmannia i Västerås

Samarbetsprojekt mellan professionella och amatörer

Under 2014 har Västmanlands Teater initierat två samarbetsprojekt med amatörer/civilsamhället.

Den flygande handläggaren

I samband med *Den flygande handläggaren* inledde Västmanlands Teater ett samarbete med Arbetsförmedlingen. Samarbetet ledde till att personer inskrivna hos Arbetsförmedlingen medverkade som statister i föreställningarna.

Samarbete med Bergslagens folkhögskola

Under 2014 fortsatte Västmanlands Teater

samarbeta med Bergslagens folkhögskola. En skådespelare höll en inspirationsföreläsning för studenterna på teaterprogrammet inför deras slutproduktioner, en annan skådespelare var coach och registör till eleverna och den tekniska koordinatören undervisade i ljusdesign på skolan. En student från skolan var dessutom regiassistent i *Den flygande handläggaren*.

Föreställningar i teaterhuset

Västmanlands Teater stödjer amatörteatern och skolorna genom subventionerad hyra och tillgång till teaterns marknadsföringskanaler när de spelar i teaterhuset. Nedanstående grupper/skolor gästspelade i teaterhuset under 2014.

Grupp/Skola	Antal föreställningar
Västerås Improvisationsteater	8
Liz Balettskola	2
Västerås Kulturskola	10 (2 olika produktioner)
Fryxellska skolan	2

Trollkarlens hatt
– ett muminäventyr
Foto: Dan Hansson

Kommunikation och publikarbete

Västmanlands Teater marknadsförs dels med trycksaker såsom tidningsannonser, utomhusmarknadsföring (affischering, stortavlor, flyers), programtidningar och broschyrer. För att nå en bredare och delvis annan målgrupp används digitala kanaler som nyhetsbrev, Google Adwords, Youtube (trailers och behind-the-scenes-filmer), Twitter och övriga sociala medier. Den viktigaste kanalen är Facebook, där teatern idag har närmare 5 000 följare och som ger möjlighet till direktkontakt med publiken. I de digitala medierna förenklas även möjligheten att direkt mäta resultat. Via teaterns biljettförsäljningskanal Ticnet erbjuds publiken möjlighet att recensera de pjäser de sett. Under 2014 har Västmanlands Teater även gjort reklamfilm som sänts i TV4.

All kommunikation följer teaterns grafiska profil med ett tydligt bildspråk, typografi, färger, språk, logotyp och symbol. Pressarbetet är fortfarande viktigt och teatern har under året fått inför-artiklar och recensioner av samtliga pjäser i både lokal och nationell media. Teatern har syns i VLT, Västerås Tidning, DN, SVD, Expressen, SVT, TV4, P4 och Nummer.se.

Företagssamarbeten

Teatern har fortsatt att utveckla företags-samarbeten. Under TV4 togs ett Kultur-pilotprojekt fram tillsammans med Kulturstiftelsen Arty. Teatern och Arty bjöd in företag till höstens soppluncher för att prata samarbeten. Kulturpilotprojektet har förutom soppluncherna bestått av två workshops där förslag till företagsanpassade paket har utformats i samarbete med företagen.

Så syns teatern på stan

Västmanlands Teater har under året medverkat på Event- och mötesmässan, Västerås Barn-festival, spelat parkteater, haft öppet under Västerås Cityfestival och på Västerås Kulturnatt samt anordnat Höstsamling där vi presenterat årets repertoar med live-framföranden. Västmanlands Teater strävar efter att öppna dörrarna och välkomna alla in, men även att lyfta ut teatern utanför huset för att nå publiken på andra ställen än i teaterhuset.

Lärarmaterial

Till de föreställningar som spelar för skolorna tar teatern fram ett lärarmaterial. Detta för att lärarna ska kunna förbereda eleverna inför besöket och/eller göra ett efterarbete med reflektioner kring föreställningen och dess tematik. 2014 har lärarmaterial funnits till *Den svenska demokratins historia*, *Girls will make you blush* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr*. Materialet finns även tillgängligt för allmänheten på teaterns hemsida. Teatern har även arbetat med referensgrupper under arbetet med *Girls will make you blush* och med referensklasser från Fryxellska skolan och Nybyggeskolan.

Nätverk

Västmanlands Teater har varit representerad i och/eller haft kontakt med ett flertal nätverk såsom Kraftcentrum, Teaternätverket, Länets Riksteaterföreningar, Marknadsföreningen i Västerås, Arty, SamSam, Ett kulturliv för alla – teater och Kultur i city. Teatern har också varit representerad i regionala och nationella nätverk såsom Västmanlands Kommuner och Landstings (VKL) nätverk för kulturchefer, på VKL:s presidiekonferens, Länsteatrarna i Sverige, flertalet nätverk arrangerade av Svensk Scenkonsts och i Konstnärsnämnden.

Trollkarlens hatt
– ett muminäventyr
Foto: Dan Hansson

Besökarna

Under 2014 har Västmanlands Teater turnerat med bland annat *Den goda människan i Sezuan* och *Barn och deras barn*. De produktionerna är större än de produktioner som teatern historiskt har turnerat med. Det har påverkat både antalet föreställningar och därmed även antalet besökare. En satsning på verksamhet för barn och unga medför färre

besökare och föreställningar. Målet är att fortsätta utvecklingen av publikarbetet, att nå fler västmanlänningar och därmed öka besöksantalet. Det totala besöksantalet för 2014 (2013) uppgår till 32 156 (38 068) personer och antalet föreställningar till 396 (535).

Föreställningar och besökare under åren 2012–2014. Innefattar Västmanlands Teaters produktioner, samarbetsproduktioner och gästspel.

	2014	2013	2012*
Totalt antal föreställningar	396	535	243
varav i länet (barn, ungdom och vuxen)	43	71	33
varav totalt barn och ungdom	242	345	81
Antal besökare	32 156	38 068	23 116
varav i länet (barn, ungdom och vuxen)	2 500	6 107	3 100
varav totalt barn och ungdom	18 006	20 917	7 658

* Under våren 2012 arrangerades främst gästspel som spelade enstaka gånger, endast mindre produktioner producerades. Det medför att statistiken för 2012 inte är jämförbar med övriga år.

Organisation

Verksamhetsutveckling

Under 2011 påbörjades en omfattande nystart. Året därpå påbörjades en omfattande verksamhetsutveckling. Utvecklingen har bland annat medfört en ny organisationsstruktur och nya arbets- och produktionsprocesser. Fokus under 2014 har varit den process som inleddes under 2013 i samarbete med Trygghetsrådet TRS. Syftet med processen är att utveckla metoder för att ta fram verksamhets- och kompetensplaner som är förankrade i hela organisationen. Utvecklingsarbetet som kallas Kompetensutveckling för individ och verksamhet, KIV, kommer att avslutas under våren 2015 för att därefter vara implementerat i teaterns framtida verksamhetsplanering.

Personal

Ett 40-tal personer är anställda på teatern, 20 av dessa är tillsvidareanställda och resterande har lång-, korttidskontrakt eller en timanställning. Personalen arbetar inom ett 30-tal yrkeskategorier.

Totalt antalet årsverken, det vill säga alla arbetstimmar dividerat med genomsnittlig ordinarie årsarbetstid, uppgår till 32, motsvarande siffra för föregående år uppgår till 35. I årsverken ingår enbart anställd personal och inte personer med F-skatt. Det betyder att den totala årsarbetstiden är högre än antalet årsverken.

Den nya organisationsstrukturen, med färre tillsvidareanställda och fler personer med visstidsanställningar och personer med F-skatt kräver ett nytt sätt att arbeta. Antalet rekryteringar till främst den konstnärliga avdelningen, men även till produktionsavdelningen, är högre än tidigare på grund av den nya organisationsstrukturen. Majoriteten av anställningarna avser visstids- eller projektanställningar. Under 2014 rekryterades bland annat dramatiker, regissörer, skådespelare, dansare och musiker till den konstnärliga avdelningen. Till produktionsavdelningen rekryterades en produktionsassistent, maskörer, skräddare, snickare och dekormålare. En marknads-kommunikatör, en marknadsassistent och publikvärdar rekryterades till marknadsavdelningen.

Jämställdhet och mångfald

Verksamheten genomsyras av ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv, både vid rekryteringar och vid repertoarplanering.

Fördelningen mellan kvinnor och män på teatern är jämn. Antalet upphovspersoner, det vill säga dramatiker, regissörer, kompositörer, koreografer, scenografer och kostymtecknare som har engagerats under 2014 är 16 kvinnor och 16 män. Av 32 årsverken är 18 kvinnor (20) och 14 (15) män. Ledningsgruppen består av fyra kvinnor och en man, styrelsen av tre kvinnor och fyra män.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsfrågor genomsyrar teaterns verksamhet och teatern arbetar kontinuerligt med förbättringar. Teaterhuset ska vara ett hus öppet och tillgängligt för alla medborgare i länet. Det gäller repertoaren/verksamheten på scenerna, i kommunikationen och i det fysiska huset.

Skolteater är viktigt eftersom den når alla oavsett klass och etnicitet. Produktionerna *Den goda människan i Sezuan*, *Den svenska demokratins historia* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* har spelats för elever från hela länet under 2014. Syntolkning har erbjudits till *Den goda människan i Sezuan*, *Den flygande handläggaren*, *Barn och deras barn* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr*. Teaterns program har lästs in och distribuerats av VKL Tältidning.

Hemsidan är uppbyggd efter principerna att den ska vara begriplig, användarvänlig, tillgänglig och kompatibel. På hemsidan finns också information om tillgängligheten i teaterhuset. I samband med föreställningarna finns publikvärdar i foajén som kan svara på frågor och hjälpa publiken tillrätta. De är även utbildade i hjärt- och lungräddning och brandsäkerhet.

Teaterhuset ska vara tillgängligt för alla och därför är entréer försedda med ramper och ledstänger samt hissar, toaletter och parkeringar anpassade för personer med funktionshinder. Stora scen har en hörselslinga och Lilla scen har en magnetslinga i golvet som kopplas direkt till en hörapparat. Stora scen är även utrustad med IR-slingor. Scenerna har också rullstolsplatser.

Att erbjuda länets invånare kostnadsfri transport till teaterhuset i Västerås är ytterligare ett sätt att öka tillgängligheten till teatern.

Framtiden

Västmanlands Teater står inför flera spännande utmaningar i framtiden.

Ekonomi

Västmanlands Teaters verksamhet finansieras till största delen av offentliga anslag. De årliga löneökningarna och inflationen är ofta högre än uppräkningsen av de offentliga anslagen, vilket medför en stor ekonomisk utmaning för scenkonstinstitutioner och andra offentligt finansierade verksamheter. Konsekvensen blir ofta att teatern har mindre medel att producera teater för. Det resulterar antingen i färre antal produktioner eller i mindre produktioner, vilket i sin tur påverkar biljettintäkterna.

Ett av Västmanlands Teaters uppdrag är att beakta barns och ungdomars intresse och det är ett av teaterns prioriterade områden. Att spela barn- och ungdomsteater, både offentligt och som skolföreställningar, medför lägre biljettintäkter och vid skolföreställningar också ökade produktionskostnader för turné.

Detsamma gäller balansen mellan egna produktioner och gästspelsföreställningar samt mellan antalet föreställningar i teaterhuset och på turné. Balansen mellan uppfyllelse av uppdraget och biljettintäkter är således en ständigt aktuell fråga. Det är även övrig självfinansiering såsom uthyrning av lokaler och samarbeten med företag. Hur mycket en teater i Västmanlands Teaters storlek ska producera, andelen barn- och ungdomsverksamhet, andelen föreställningar på turné och hur mycket resurser som ska avsättas för att öka självfinansieringsgraden genom uthyrningar och liknande är viktiga strategiska frågor att ta ställning till.

Samverkansmodellen

Sedan 2012 ingår Västmanlands län i samverkansmodellen, en modell för ett bredare samspel mellan de politiska nivåerna inom kulturområdet, det vill säga på nationell, regional och lokal nivå. Modellen ger ett större utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Införandet av samverkansmodellen har ännu inte fått några större konsekvenser för Västmanlands Teater, men om och i så fall vilka konsekvenser det kommer att få i framtiden är fortfarande oklart.

Nytt system för pension och omställning

Från och med den 1 januari 2015 ska pensions- och omställningsfrågor i scenkonstsbranschen regleras mellan arbetsmarknadens parter och inte som tidigare i en förordning. Det nya systemet för pension och omställning är i dagsläget inte klart. Förhandlingar mellan Svensk Scenkonst och motparterna Teaterförbundet och Symf pågår och beräknas vara avslutade under första kvartalet 2015. De framtida kostnaderna för pension och omställning för Västmanlands Teater och de övriga scenkonstinstitutionerna som omfattas av det nya systemet är därmed inte känt. Om och i så fall hur de statliga bidragen, som sedan 2012 ingår i samverkansmodellen, kommer att påverkas av det nya systemet är också oklart.

Teaterhuset fyller 100 år

Teaterhuset i Västerås blir 100 år i augusti 2015. Det kommer Västmanlands Teater att fira tillsammans med västmanlänningarna. Ledstjärnor för firandet är ökad tillgänglighet och att utveckla teaterhuset som mötesplats. En av 2015 års produktioner planeras att på ett annorlunda och nyskapande sätt visa teaterhuset för västmanlänningarna. Även en bok om teaterns första hundra år, bestående av intervjuer med personer som har en koppling till teatern, och ett formellt firande med inbjudna gäster och tal planeras.

Västmanlands Teater ser fram emot att fira teaterhusets första 100 år samtidigt som teatern ser fram emot en spännande och utvecklande framtid!

Girls will make you blush
Foto: Sara P Borgström

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Skippin' through the graveyard

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Bastard Produktion
Urpremiär	23 mars 2013
Scen	Turné
Av	Dag Andersson, Lars Bethke, Sandra Medina
Scenografi, kostym	Linda Irenedotter Ingemansson (praktikant från Stockholms Dramatiska Högskola)
Ljus	Christer Billström
Mask	Maria Morgell (praktikant från Stockholms Dramatiska Högskola)
På scen	Dag Andersson, Lars Bethke, Anders Larsson, Sandra Medina
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	5 föreställningar som sågs av 345 personer.
Turné	Borås, Göteborg, Kalmar, Linköping och Uddevalla genom Dansnät Sverige.
Övrigt	Utvald att spela på Riksteaterns teaterdagar i Hallunda.

Spökvandring för barn

Producent	Västmanlands Teater
Upremiär	27 juni 2013
Scen	Vandringsteater i teaterhuset
Text	William Shakespeare
Regi, idé	Bodil Malmberg
Kostym	Åsa Jarrolf
Ljus	Anders Lundkvist
Mask	Josefine Larsen
På scen	Jesper Feldt, Anders Lundkvist, Sandra Medina, Jan Modin, Bodil Malmberg, Robert Noack, Martin Rosengarden, Cicilia Sedvall, Ulla Tylén (ensemblen alternerade i rollerna)
Målgrupp	Barn från 6 år
Spelningar	9 föreställningar som sågs av 264 personer.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Allt är Helenas fel

Producent	Västmanlands Teater
Urpremiär	5 september 2013
Scen	Lilla scen
Text	Euripides, Aischylos, Sofokles
Regi	Jesper Feldt
Musik	Nicklas Sandström
Scenografi, kostym, ljus	Sven Dahlberg
Mask	Linda Sandberg
Manuskonsult	Marie Persson-Hedenius
På scen	Jesper Feldt, Nicklas Sandström
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	10 föreställningar som sågs av 682 personer.
Turné	Hallstahammar, Norberg och Stockholm.
Övrigt	Utvald att spela på Riksteaterns teaterdagar i Hallunda. Föreställningen finns kvar i teaterns repertoar och kan spelas i framtiden.

Den goda människan i Sezuan

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Scenkonst Sörmland
Premiär	1 november 2013
Scen	Lilla scen
Text	Berthold Brecht
Regi	Henrik Dahl/Olle Törnqvist
Musik	Catharina Backman
Scenografi, kostym, ljus	Sven Dahlberg
Mask	Erika Nicklasson
På scen	Jan-Erik Alm, Ingela Schale Berghagen, Bengt CW Carlsson, Jesper Feldt, Philip Hughes, Anette Kumlin, Bodil Malmberg, Bashkim Neziraj, Åsa Stove Paulsson, Nils-Åke Pettersson, Cicilia Sedvall
Målgrupp	Högstadiet/Vuxna
Spelningar	16 skolföreställningar som sågs av 1 542 mellanstadieelever 20 offentliga föreställningar som sågs av 1 416 personer.
Turné	Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Skinnskatteberg och Surahammar. Under 2013 spelade föreställningen i Sörmland.
Övrigt	255 elever från Norberg och Sala såg föreställningar i teaterhuset.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Det enda könet

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Shake it Collaborations
Urpremiär	17 februari 2014
Scen	Caféscenen
Av	Dag Andersson och Tove Sahlin efter Katrine Kielos bok med samma namn
Regi	Tove Sahlin
Scenografi	Shake it Collaborations och Sven Dahlberg
Kostym	Shake it Collaborations och Västmanlands Teaters kostymateljé
Ljus	Shake it Collaborations och Anders Lundkvist
Mask	Shake it Collaborations
På scen	Dag Andersson
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	10 föreställningar, inklusive 2 soppteaterföreställningar, som sågs av 273 personer.
Övrigt	Föreställningen spelades in så att publiken även kunde lyssna på den som ljudbok. Ljudboken fanns tillgänglig för nedladdning på teaterns hemsida.

Den svenska demokratins historia

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater, scenkonstkollektivet Troja, Uppsala stadsteater, Riksteatern, Unga Dramaten och Samhistoriska institutet vid Södertörns högskola
Urpremiär	21 februari 2014
Scen	Klassrum
Text	Hanna Borglund
Musik	Andreas Kullberg
Scenografi, kostym, ljus	Emma Örn
På scen under första spelperioden	Andreas Kullberg, Josefine Larson Olin, Astrid Menasanch Tobieson
På scen under andra spelperioden	Nina Jeppsson, Andreas Johansson, Ida Löfholm, Bashkim Neziraj
Målgrupp	Högstadiet
Spelningar	83 skolföreställningar som sågs av 2 068 gymnasieelever. 2 offentliga föreställningar som sågs av 60 personer.
Turné	Fagersta samt Uppland genom Uppsala Stadsteater, Skåne och Halland genom Riksteatern, Stockholm genom Scenkonstkollektivet Troja och Riksteatern.
Övrigt	Postkodlotteriets Kulturstiftelse har beviljat produktionen ett bidrag, vilket har möjliggjort att föreställningen kan spelas även under hösten 2014 och våren 2015.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

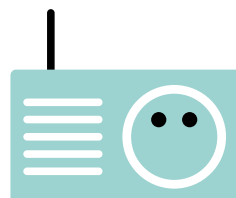
Den flygande handläggaren

Producent	Västmanlands Teater i samarbete med civilsamhället
Premiär	15 mars 2014
Scen	Stora scen
Text	Gertrud Larsson
Regi	Martin Rosengardten
Koreografi	Ossi Niskala
Scenografi, kostym, ljus	Sven Dahlberg
Mask	Linda Sandberg
På scen	Nathalie Dreifaldt (statist), Susanne Genvik (statist), Fredrik Jansson (statist), Mesfin Kassa (statist), Jennie Lindberg (statist), Andreas Lindgren (statist), Bodil Malmberg, Sandra Medina, Jan Modin, Ossi Niskala, Robert Noack, Maria von Scheven (statist), Jimmy Söderman (statist), Linda Söllvander (statist), Ulla Tylén, Lena Viljanen (statist), Kristoffer Zetterberg (statist), Robin Åkerlund (statist)
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	17 föreställningar som sågs av 1 639 personer.
Övrigt	Statister deltog i produktionen i samarbete med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Låt höra

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och P4 Västmanland
Upremiär	9 maj 2014
Scen	Caféscenen
Konceptutveckling	Jesper Feldt, Dan Linder, Cicilia Sedvall, Cecilia Tiber
På scen	Jesper Feldt, Dan Linder (språkexpert från P4 Västmanlands Ordförrådet), Bodil Malmberg, Jan Modin, Robert Noack, Martin Rosengardten, Cicilia Sedvall, Cecilia Tiber (programledare i P4 Morgon i Sveriges Radio Västmanland)
Målgrupp	Vuxna
Spelningar	2 föreställningar som sågs av 98 personer.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Jag vill leva jag vill dö i Sverige

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Dalateatern, Dramaten, Giron Sámi Teáter, Länsteatern på Gotland, Regionteater Blekinge Kronoberg, Regionteater Väst – RVT Dans, Scenkonst Sörmland och Teater Halland
Urpremiär	8 september 2014
Scen	Dramatens Lilla scen
Text	Hanna Borglund
Regi	Lisa Färnström
Musik	Andreas Kullberg
Scenografi, kostym, ljus	Emma Örn
På scen	Angelica Prick, Cicilia Sedvall
Målgrupp	Vuxna
Spelningar	1 föreställning som sågs av 300 personer, som också livesändes för 308 personer.
Turné	Stockholm.

Barn och deras barn

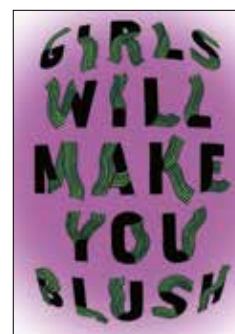
Producent	Västmanlands Teater
Urpremiär	13 september 2014
Scen	Stora scen
Text	Rasmus Lindberg
Regi	Rasmus Lindberg
Koreografi	Kajsa Giertz
Scenografi, ljus	Sven Dahlberg
Kostym	Åsa Jarroff
Musik	Anders Larsson
Mask	Linda Sandström
På scen	Jesper Feldt, Bodil Malmberg, Jan Modin, Elin Norin, Cicilia Sedvall, Niki Gunke Stangertz
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	18 föreställningar som sågs av 1 496 personer.
Turné	Norberg.
Övrigt	Urpremiären ägde rum i Norberg. Under premiärveckan flyttade stora delar av teatern till Norberg. Den produktionsbundna personalen åt lunch på en skola tillsammans med eleverna och teatern samarbetade med studenter från Bergslagens Folkhögskola.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Girls will make you blush

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Unga Klara
Urpremiär	18 oktober 2014
Scen	Unga Klara/Lilla scen
Text	Åsa Lindholm
Regi/Koreografi	Mari Carrasco och Gustav Deinoff
Musik	Dijle Neva Yigitbas (Neva Deelay)
Scenografi, ljus	Sven Dahlberg
Kostym	Farah Yusuf och MyNa Do
Mask	Daniela Krestelica
På scen	Malin Cederbladh, Elin Hallgren, Rita Lemivaara, Sandra Medina, Ellen Nyman, Bianca Traum
Målgrupp	Högstadiet
Spelningar	29 skolföreställningar som sågs av 4 294 högstadieelever 8 offentliga föreställningar som sågs av 1 197 personer
Övrigt	Produktionen spelade i Stockholm under hösten 2014 och kommer att spela, både offentligt och för skolor, i Västerås under våren 2015.

Trollkarlens hatt – ett muminäventyr

Producent	Västmanlands Teater
Urpremiär	22 november 2014
Scen	Stora scen
Text	Camilla Blomqvist
Regi	Ulla Tylén
Musik	Anders Larsson
Scenografi, kostym	Sven Dahlberg
Ljus	Anders Lundkvist
Mask	Tjåsa Gusfors
På scen	Jesper Feldt, Susanne Gunnensen, Anders Larsson, Bodil Malmberg, Jan Modin, Elin Norin, Cicilia Sedvall
Målgrupp	Familjeföreställning (från 7 år) och skolföreställningar för låg- och mellanstadiet
Spelningar	4 skolföreställningar som sågs av 472 låg- och mellanstadieelever. 29 föreställningar spelades som både skolföreställningar och offentliga föreställningar. Dessa sågs av totalt 3 312 personer.
Övrigt	364 elever från Norberg, Sala och Skinnskatteberg såg föreställningar i teaterhuset. Teatern erbjöd kostnadsfri transport med buss från länets kommuner vid ett tillfälle. 20 personer från Fagersta, Hallstahammar, Norberg, Sala och Skinnskatteberg tog del av erbjudandet. Producerad genom särskild överenskommelse med Colombine Teaterförlag och Agency North Ltd.

Fakta om repertoaren

Teatercaféet

Under 2014 spelades lunch- och caféföreställningar på onsdagar under totalt 19 veckor. Repertoaren bestod av inköpta gästspel. Följande föreställningar spelades:

Titel	Producent
Djävla mansfolk – en hyllning till Monica Z	Berghs Kulturförmedling
Bolanders skor	Samarbete mellan Teater Martin Mutter och Stadra Teater
Inte fan blir man friskare av kultur!	Bengt Göransson
Det enda könet	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Shake it Collaborations
Gingers & Freds påtvingade möte	Victor Molion Sanchez och Kur och Kultur
Shirley Valentine	Skandiateatern AB
Solen bor i Karlstad – en liten show om Thore Skogman	Musik & Teaterföreningen Bobis
Helge Skoog larmar och gör sig till	Skoog & Giertz AB
Den effektiva kvinnan	4e teatern
Grobianen – den kulturfattiga mannen	Samarbete mellan Riksskådebanan och Sarring
Alla har ADHD	I luften och Skrattberg produktion

*Västmanlands Finska Kulturarrangörsförening.
Spelades på finska med svensk textning.
Teatern erbjöd kostnadsfri transport med buss från länets kommuner till föreställningen. 41 personer från Hallstahammar, Köping, Norberg, Skinnskatteberg och Surahammar.

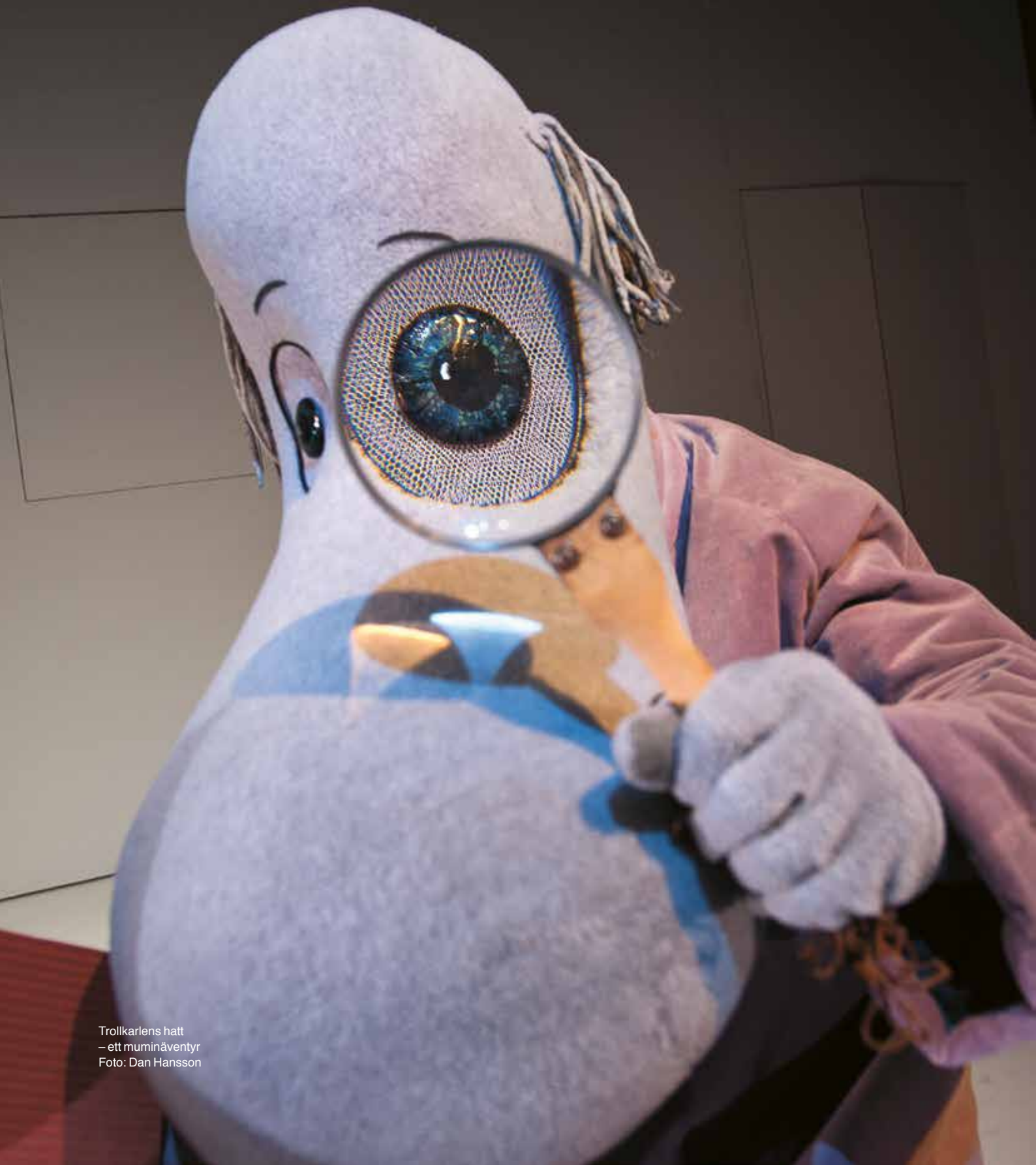
Fakta om repertoaren

Gästspel

Gästspel	Producent	Arrangör	Scen	Målgrupp	Spelningar
Funny money	BoB Nöje	BoB Nöje	Stora scen	Vuxna	21 st sågs av 3 441 personer
Sylvi och Anita	Helsingfors Stadsteater	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Väsky* och Riksteatern	Stora scen	Vuxna	1 st sågs av 153 personer
Autarcie	Compagnie par Terre	Västmanlands-musiken	Stora scen	Unga vuxna/ Vuxna	1 st sågs av 266 personer
Mozart – Gute Heute alle Leute	123 Schtunk	Västmanlands Teater	Stora scen	Vuxna	2 st sågs av 548 personer
Gissa diagnosen	Samarbete mellan Dansmaskinen och Teater-maskinen	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Teater-maskinen	Lilla scen	Unga vuxna	4 st sågs av 100 personer
Jag lämnade mitt hjärta i Zvornik	Kamerni Teatar '55 Sarajevo	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Bosnien Hercegovinska föreningarna i Västmanland* och Riksteatern	Stora scen	Vuxna	1 st sågs av 195 personer
Underart	Cirkus Cirkör	Västmanlands Teater	Stora scen	Unga vuxna/ Vuxna	2 st sågs av 577 personer
Ja, Mahaluša	Kompani FILTER	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Bosnien Hercegovinska föreningarna i Västmanland och Riksteatern	Stora scen	Vuxna	1 st sågs av 275 personer

*Spelades på finska med svensk textning.

Årsredovisning 2014

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kommunalförbundet Västmanlands Teater avger härmed årsredovisning för 2014.

Ägarförhållanden

Medlemmar i Västmanlands Teater är Landstinget Västmanland och Västerås stad. Kostnaderna för verksamheten skall, om de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Landstinget Västmanland skall bidra med 51 procent och Västerås Stad med resterande 49 procent.

Ägardirektiv

Västmanlands Teaters ändamål är, enligt förbundsordningen, att arrangera, producera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län. Följande fem områden nämns särskilt:

1. Främja mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet inom teaterns område.
2. Beakta barns och ungdomars intresse.
3. Samverka med och stödja länets amatörteater.
4. Samverka med och stödja länets arrangörsorganisationer.
5. Samverka med andra aktörer inom kulturlivet, exempelvis kulturinstitutioner, bildningsförbund, föreningar, kulturarbetare lokalt, regionalt och nationellt.

Enligt förbundsordningen skall överenskommelser mellan Västmanlands Teater och medlemmarna tecknas för respektive verksamhetsår. Överenskommelse för 2014 har tecknats. Överenskommelsen förtydligar och specificerar ändamåls-beskrivningen i förbundsordningen.

Investeringar

De totala investeringarna i maskiner och inventarier under 2014 uppgick till 493 201 kronor.

Kommentar till resultaträkningen

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 697 576 kronor (föregående års resultat uppgick till 550 322 kronor), vilket är betydligt bättre än både budget och de prognoser som upprättats under året.

Teatern utgår från försiktighetsprincipen i

det ekonomiska arbetet. I budgetarbetet och prognosarbetena under året har intäkterna beräknats försiktigt. Det är vid årsskiftet därför glädjande att de totala intäkterna är cirka 1 700 000 kronor högre än budgeterat, cirka 500 000 kronor högre än den prognos som upprättades i samband med delårsredovisning för tertial 2 2014. Under 2014 har Västmanlands Teater ansökt och beviljats fler bidrag än tidigare år. Projektbidrag för barn- och ungdomsverksamhet från Landstinget Västmanland och Västerås stad, utvecklingsbidrag från Statens Kulturråd samt dramatikerstöd från Sveriges Författarfond är några av de bidrag som har beviljats under året. Många av höstens föreställningar av *Barn och deras barn* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* var slutsålda, vilket medförde att både budgeterade och prognostiserade biljettintäkterna överträffades. Därutöver beror de högre totala intäkterna även på ett produktionsbidrag från Unga Klara för samproduktionen *Girls will make you blush* för att reglera produktionskostnaderna.

De totala kostnaderna under året är cirka 1 100 000 kronor högre än budgeterat. Tack vare de högre intäkterna under året har teatern även fått en möjlighet att öka framförallt produktionskostnaderna, det vill säga rörliga kostnader för teaterproduktioner i form av material, upphovsrättsliga kostnader, gästspels- och turnékostnader, teaterdokumentation samt köpta konstnärliga tjänster, för att på så vis skapa större och/eller mer avancerade produktioner. Västmanlands Teater har under 2014 samarbetat med andra institutioner och fria grupper i högre utsträckning än tidigare. Samarbetena medför att teatern kan erbjuda besökarna en bredare repertoar och fler produktioner, men det medför även svårigheter i det ekonomiska arbetet. Samarbetsproduktionerna är både svåra att budgetera och följa upp eftersom det är två eller fler parter som bär kostnaderna för projektet och det är därför svårt att få en helhetssyn vid den löpande ekonomiska uppföljningen. Posten Övriga externa kostnader är högre än både prognos och budget dels på grund av gjord avsättning för omstruktureringskostnader (se nedan), dels på grund av att budgeterade personalkostnader har använts till att hyra in personal

och har därför klassificerats som övriga externa i stället för som personalkostnad. Pensionspremierna till Statens Pensionsverk (SPV) är svåra att förutsäga. Liksom tidigare år är premierna till SPV lägre än budgeterat. De genomsnittliga premierna till SPV är 2,7 procentenheter lägre än budgeterat. De lägre pensionspremierna beror troligen bland annat på en lägre genomsnittsalder för den konstnärliga personalen jämfört med tidigare år.

Avsättningen för omstruktureringsskostnader om 700 000 kronor som gjordes vid 2013 års bokslut har återförts. Nedlagda kostnader i samband med omstruktureringen

under året uppgår till cirka 580 000 kronor och avser bland annat ombyggnationer i teaterhuset och i lokalerna på Bäckby. En avsättning om 350 000 kronor för upplupna kostnader som rör samma omstrukturering har gjorts. Båda avsättningarna ingår i posten övriga externa kostnader.

Västmanlands Teater har en stabil ekonomi. Tack vare de senaste årens positiva resultat har nu målsättningen för det egna kapitalet, som enligt internkontrollplanen ska motsvara 10 % av omsättningen, uppnåtts. Det egna kapitalet är en reserv som kan användas för framtida utmaningar.

Ekonomisk jämförelse de tre senaste åren.

	2014	2013	2012
Nettoomsättning	2 300 123	1 771 238	1 395 000
Offentliga bidrag	30 888 361	30 433 328	28 015 000
Personalkostnader	-18 990 910	-20 133 698	-16 316 000
Resultat efter finansiella poster	697 576	550 322	2 480 000
Eget kapital	4 157 968	3 460 392	2 910 000
Årsverken	32	35	30

Förslag till resultatdisposition

Från föregående år balanserat resultat	3 460 392
Årets resultat	697 576
	4 157 968

Vad beträffar Västmanlands Teaters resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Resultaträkning

	Not	2014	2013
	1		
Verksamhetens intäkter			
Nettoomsättning		2 300 123	1 771 238
Offentliga bidrag	2	30 888 361	30 433 328
Övriga rörelseintäkter		727 128	765 533
Summa intäkter		33 915 612	32 970 099
Verksamhetens kostnader			
Produktionskostnader	3	-7 152 384	-6 123 063
Övriga externa kostnader	4	-7 001 317	-6 058 048
Personalkostnader	5	-18 990 910	-20 133 698
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	6	-167 342	-181 299
Summa kostnader		-33 311 953	-32 496 108
Verksamhetens resultat		603 659	473 991
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter		96 907	77 946
Räntekostnader och liknande resultatposter		-2 990	-1 615
Summa resultat från finansiella poster		93 917	76 331
Resultat efter finansiella poster		697 576	550 322
Årets resultat		697 576	550 322

Balansräkning

	Not	2014-12-31	2013-12-31
	1		
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier och teknisk utrustning	6	635 135	309 277
Summa materiella anläggningstillgångar		635 135	309 277
Summa anläggningstillgångar		635 135	309 277
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		244 507	603 764
Aktuella skattefordringar		97 400	72 526
Övriga kortfristiga fordringar		1 243 996	519 646
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	1 575 994	1 272 147
Summa kortfristiga fordringar		3 161 897	2 468 083
Kassa och bank			
Kassa och bank	8	7 798 160	7 290 012
Summa kassa och bank		7 798 160	7 290 012
Summa omsättningstillgångar		10 960 057	9 758 095
Summa tillgångar		11 595 192	10 067 372

Balansräkning

	Not	2014-12-31	2013-12-31
	1		
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	9		
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		3 460 392	2 910 069
Årets resultat		697 576	550 322
Summa fritt eget kapital		4 157 968	3 460 391
Summa eget kapital		4 157 968	3 460 391
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 310 501	2 305 209
Övriga kortfristiga skulder		583 985	857 327
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	3 542 738	3 444 445
Summa kortfristiga skulder		7 437 224	6 606 981
Summa skulder		7 437 224	6 606 981
Summa eget kapital och skulder		11 595 192	10 067 372
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundets bokföring och redovisning följer Kommunallag (1991:900), Kommunal redovisningslag (1997:614) samt god redovisningssed.

Anläggningstillgångar

Inventarier som bedöms ha en ekonomisk livslängd på högst tre år eller som är av mindre värde (ett halvt prisbasbelopp) kostnadsförs i sin helhet under det år då de införskaffas.

För inventarier anpassas den planerliga avskrivningen för olika typer av anläggningstillgångar så att ekonomisk livslängd överensstämmer med teknisk livslängd.

Inventarier, verktyg och installationer	3–5 år
Viss ljus- och ljudutrustning	8 år
Publikgradäng samt vissa inventarier	10 år

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Förutbetalda produktionskostnader och föreställningsintäkter

Nedlagda rörliga kostnader för produktioner med premiär under 2015 eller senare bokförs som förutbetalda produktionskostnader. De förutbetalda produktionskostnaderna kostnadsförs vid premiär.

Föreställningsintäkter bokförs som förutbetalda föreställningsintäkter och intäktsförs vid genomförd föreställning.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när ett befintligt åtagande, hänförligt till en inträffad händelse, kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Not 2

Offentliga bidrag

	2014	2013
Huvudmannabidrag, Landstinget Västmanland	11 069 001	10 878 000
Huvudmannabidrag, Västerås Stad	10 718 001	10 534 002
Projektbidrag från huvudmännen	850 000	1 050 000
Statsbidrag	7 669 000	7 519 000
Statsbidrag	100 000	0
Anställningsstöd	482 359	452 326
Summa	30 888 361	30 433 328

Not 3

Produktionskostnader

I produktionskostnaderna ingår, förutom material, entreprenad, upphovsrätter och liknande, även kostnader för marknadsföring om 2 177 055 kronor.

Not 4

Övriga externa kostnader

	2014	2013
Lokalkostnader	4 438 203	4 432 990
Övriga kostnader	2 562 814	1 625 058
Summa	7 001 017	6 058 048

I summan *Övriga externa kostnader* ovan ingår ersättning till revisorerna.

	2014	2013
Revisionsuppdrag, PwC	81 330	79 300
Andra uppdrag, PwC	78 715	9 500
Summa	160 045	88 800

Noter

Not 5

Personal

	2014	2013
Årsverken, tillsvidareanställd personal		
Kvinnor	12	10
Män	8	7
Totalt	20	17

Årsverken, visstidsanställd personal

Kvinnor	6	10
Män	6	8
Totalt	12	18

Totalt antal årsverken

Kvinnor	18	20
Män	14	15
Totalt	32	35

Styrelse (antal)

Kvinnor	3	3
Män	4	4
Totalt	7	7

Ledning (antal)

Kvinnor	4	4
Män	1	0
Totalt	5	4

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro	4,9 %	2,6 %
Varav långtidssjukfrånvaro	71,0 %	32,0 %
Sjukfrånvaro, kvinnor	7,7 %	3,4 %
Sjukfrånvaro, män	1,2 %	1,4 %
Sjukfrånvaro, 29 år och yngre	–	–
Sjukfrånvaro, 30–49 år	5,4 %	2,5 %
Sjukfrånvaro, 50 år och äldre	5,5 %	3,5 %

Löner, ersättningar och sociala kostnader

Styrelsen	271 110	285 590
Övriga anställda	12 213 352	12 871 283
Sociala avgifter enligt lag och avtal	4 212 802	4 457 305
Pensionskostnader (varav för styrelse 0 kr)	1 648 174	1 823 802
Summa	18 345 438	19 438 044

Noter

Not 6

Inventarier, teknisk utrustning och fordon

	2014-12-31	2013-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 916 684	3 828 361
Årets inköp	493 201	88 323
Försäljning och utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	4 409 885	3 916 684
Ingående avskrivningar	-3 607 408	-3 426 109
Försäljning och utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-167 342	-181 299
Utgående avskrivningar	-3 774 750	-3 607 408
Utgående restvärde enligt plan	365 135	309 276

Not 7

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2014-12-31	2013-12-31
Förutbetalda produktionskostnader	619 000	335 046
Förutbetalda hyror	873 186	851 766
Övriga förutbetalda kostnader	83 808	85 335
Summa	1 575 994	1 272 147

Not 8

Kassa och bank

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till 1 000 000 kronor varav 0 kronor är utnyttjad.

Not 9

Eget kapital

	2014-12-31	2013-12-31
Fritt eget kapital		
Ingående balanserat resultat	3 460 392	2 910 069
Årets resultat balanseras i ny räkning	697 576	550 322
Utgående balanserat resultat	4 157 968	3 460 391
Summa	4 157 968	3 460 391

Not 10

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2014-12-31	2013-12-31
Upplupna löner	419 247	487 054
Upplupna semesterlöner	274 574	189 078
Upplupna pensionskostnader	596 005	636 924
Upplupna sociala avgifter och särskild löneskatt	231 697	232 976
Förskott från kunder (presentkort)	110 858	114 377
Upplupna produktionskostnader	733 897	878 700
Reservering ombyggnationer och lokalanpassningar	350 000	700 000
Förutbetalt statligt stöd	500 000	0
Övriga poster	326 460	331 657
Summa	3 542 738	3 570 766

Västerås den 28 januari 2015

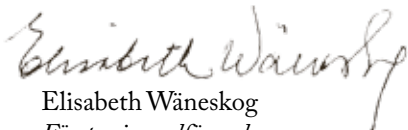
Barn och deras barn
Foto: Håkan Larsson

Olof Walldén
Ordförande

Vivi Rönnberg

Ida Lind
Andre vice ordförande

Johan Eriksson

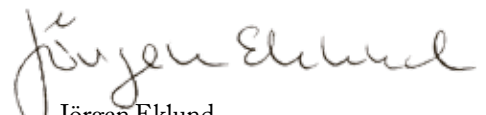

Elisabeth Wäneskog
Förste vice ordförande

Linda Mildner

Irene Hagström

Revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har angivits den 29 januari 2015

Gunilla Bergvall

Jörgen Eklund

Revisionsberättelse

Vi, av fullmäktige i Västmanlands län respektive Västerås stad utsedda revisorer, har granskat Kommunalförbundet Västmanlands Teaters verksamhet.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande förbundsordning, samt de beslut och föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivs i enlighet med respektive fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, gällande revisionsreglemente, god revisionssed i kommunal verksamhet samt av ägarna fastställd förbundsordning. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

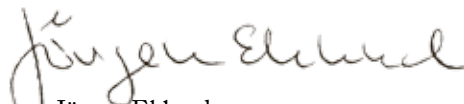
Vi bedömer att förbundets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att förbundets interna kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligen är rättvisande.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen sam de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi bedömer att förbundet bedrivit sin verksamhet i enlighet med ägarnas direktiv.

Västerås den 29 januari 2015

Gunilla Bergvall

Jörgen Eklund

Den flygande
handläggaren
Foto: Markus Gårder

Styrelse och ledning

Styrelsen 2011–2014	<i>Ordförande</i> <i>Förste vice ordförande</i> <i>Andre vice ordförande</i> <i>Ledamöter</i>	Olof Walldén (s), Landstinget Västmanland Marlené Tamlin (MP), Västerås Stad Torsten Källberg (FP), Landstinget Västmanland Helena Gustavsson (v), Landstinget Västmanland Lars Flodin (MP), Landstinget Västmanland Kerstin Falkland (M), Landstinget Västmanland Claes Kugelberg (M), Västerås Stad
	<i>Ersättare</i>	Görel Malinaric Korkman (s), Landstinget Västmanland Christer Karlsson (s), Landstinget Västmanland Lisa Pettersson (s), Landstinget Västmanland Anna-Karin Johansson (c), Landstinget Västmanland Anna-Lena Henriksson (KD), Landstinget Västmanland Britt Sandström (s), Västerås Stad Maria Lindelöf (KD), Västerås Stad
	<i>Personalrepresentanter</i>	Per-Arne Rühling tom den 31 juli 2014 Ulla Tylén tom den 31 juli 2014 Anders Larsson fr o m den 1 augusti 2014 Andreas Kullberg fr o m den 1 augusti 2014
Styrelsen 2015–2018	<i>Ordförande</i> <i>Förste vice ordförande</i> <i>Andre vice ordförande</i> <i>Ledamöter</i>	Olof Walldén (s), Landstinget Västmanland Elisabeth Wäneskog (KD), Västerås Stad Ida Lind (FP), Landstinget Västmanland Vivi Rönnberg (s), Landstinget Västmanland Johan Eriksson (M), Landstinget Västmanland Linda Mildner (s), Västerås Stad Irene Hagström (M), Västerås Stad
	<i>Ersättare</i>	Arvid Hedeberg (s), Landstinget Västmanland Helena Gustafsson (v), Landstinget Västmanland Elenor Westlund (c), Landstinget Västmanland Ingvar Nordén (KD), Landstinget Västmanland Magnus Johansson (s), Västerås Stad Ann-Louise Molin Östling (s), Västerås Stad Ragnhild Källberg (FP), Västerås Stad
	<i>Personalrepresentanter</i>	Anders Larsson Andreas Kullberg
Revisorer	<i>Förtroendevalda revisorer</i>	Gunilla Bergvall (s), Landstinget Västmanland Sevim Cicek (s), Västerås Stad tom den 4 juni 2014 Jörgen Eklund (s), Västerås Stad fr o m den 5 juni 2014
	<i>Biträden</i>	Johan Tingström (auktoriserad revisor) och Helene Lindbäck (revisor), PwC
Ledning	<i>Teaterchef</i> <i>Vice VD/Administrativ chef</i> <i>Produktionschef</i>	Kajsa Giertz Magdalena Bergfors Helen Ortman Erik Gullberg tillförordnad fr o m 1 april 2014
	<i>Marknadschef</i>	Ulrica Martinsdotter

Kontakt

Västmanlands Teater

Slottsgatan 11

722 11 Västerås

Vxl 021-470 41 00

info@vastmanlandsteater.se

www.vastmanlandsteater.se